

DEO OPTIMO MAX. UNI ET TRINO,

VIRGINI DEI - PARÆ, ET S. LUCÆ,
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICO-CHIRURGICA.

QUOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBUS,
*manè discutienda, in Scholis Medicorum, die Jovis decimâ
mensis Martii, anno Domini M. DCC. XLVI.*

M. ANTONIO LE CAMUS, Doctore Medico,
Præside.

An inter Apostemata, pauca ferro sint aperienda.

I.

OMINEM, dùm vivit, non solum intus cruciari mille morbis;
sed & extus, affectibus numero penè infinitis deturpari, nil mireris.
Tumoribus omnis generis, omnis speciei, miserè obnoxia humana
cutis. Pro diversâ affluente materiâ, aut excretâ aut propulsâ, diversa
tumorum aut indoles aut natura. Ubi cumquè naturalem cutis super-
ficiem attollere cœpit, vi morbi, appulsus humor quicumque, moles
ista, tumor audit. Singulos sanguinis humores, seorsim modò, modò conjunctim
sub cute latitantes incuneari, congeri, imò vasis ruptis inibi expandi, putrescieri,
nec novum nec infrequens. Humor quisque, seu devius, à suâ sede solummodò,
seu simul à suâ naturali crasi degener, sub aliquâ cutis parte gliscens, concretescensve,
tubere se manifestum facit. Propriâ quodammodo formâ, tumor quivis venit conspi-
ciendus. Ab humoris vitio aut situ, plerumquè nomen habet, Tumor omnis, aut

fui fert resolutionem, si modò per vasa iter de novo petere humori datum est; aut ablationem sui exposcit, si peregrinus humor resorberi à vasis, & sanguinis fluento denuò misceri nequit. In priore casu, resolventibus medicamentis, externis internisque, aut naturâ solâ, curatio perficitur: in altero, arte opus est; hæc ars, Chirurgica est: At ne credas Chirurgiam, igne & ferro semper torquere membra. Quod naturam turbat torquetque, procul amovere, Chirurgi opus est. Quod natura sola, tutò & per se sanare potest, illi relinquendum; & si quo indiget adjuvamento, est in supellecile Pharmaceuticâ, unde adjuvetur.

I I.

A *πύημα*, tumorem dicito rotundum, tactui, ipsisque oculis obvium. Calorem habet individuum comitem; Colorem quoque plùs minùs in ambitu rubeum, prout cuti vicinior, propiorque aut remotior, cuivis attendenti exhibet. Ardore continuo, & in dies magis ac magis crescente, ægrum vexat non sine dolore nunc pungente, nunc lancinante. Urget, invalescitque dolor ille ad maturationis usque tempora; eâ peractâ, mitescunt omnia, tactuque mollius percipitur apostema, sensimque & in dies pleniori mollitie, tangenti se offert contrectandum. Tunc Chirurgi ad opus se accingunt, ferrum festinanter arripiunt; Sed heu, quàm infaustum sæpe eventum! rationem quæris? naturæ parùm auscultatur, ad ejus leges parùm attenditur, nec satis curæ est pendere, quo ritu omnia sua munia obeat, quibus impedimentis in agendo interpelletur, quâ virtute, omne noxium corrigere, à partibus nobilioribus in partes ignobiliores rejicere aut prorsus foràs eliminare satagat; quàm multiplici viâ se liberet ab iis quæ suam œconomiam turbare valent, quâ sagacitate fracta erigatur, Eâ succos in apostema nocivos abigit, congestos digerit, concoquit, maturat. Vulnere quin & eadem una medicatrix. Quid igitur Chirurgus in utrorumque curatione? naturæ minister, ferendo nempe subsidium nutui ejus & voto; minister se præbet ad ipsius mentem, nihil agendo ubi nihil agendum, secando ubi secandum innuit, amovendo ferrum & instrumenti genus omne, statim ac & quotescùmque vetat admovendum.

I I I.

IN plerisque apostematum, natura per se sola, totum opus perficit, digerit materiam, concoquit, maturat, & eidem exitum præbet, sordes detergit, sarcosim promovet, cicatricem obducit. Refragaris? vade ad Plebeios, vel quos res angusta domi, vel quos ferramentorum pavor, ab omnibus præfidiis areet; en me, inquiet eorum unusquisque, sanatum vides absque Chirurgiæ ope. Nec tibi moveat admirationem talis sanatio; ferrum, naturæ inimicum: in apostematibus expurgandis, detergendis, & ad cicatricem perducendis moram facit & impedimentum. Abscessus omnis seu apostema, discussionis spe omni elapsâ, solam maturationem tractanti relinquit promovendam, suppurationem vocant. Colliquatio quædam est hæc suppuratio, seu partis rubræ sanguinis in colorem album immutatio, commixtæ prius (digestione quædam) cum seroso-lymphaticâ sanguinis parte; laudabilis erit & salutifera, si materia hinc enata, albam se offerat & æqualem absque fælore. Hanc promove citiùs, urge pro viribus; periculum enim in morâ. Cuti quò vicinior erit puris copia, eò felicior exitus futurus; imò, ut in partem veniat ipsa cutis, enixè labora, cutis præcipuè pars magis declivis: ea sola putrefacta, materiæ purulentæ exitum parabit. Nec te moveat apertura parcius; seu à naturâ solâ, seu maturantium ope facta. Integram purulentam materiem foras amandabit sola loci declivitas. Salvâ reliquâ cutis parte apostema subtegente, abscessus interiora tuta sunt ab aëris injuriâ. Vulneris omnis, insensibilis aër; fermentationis omnis extraneæ, corrup-

tionis putredinisque parens ille. Apostemati circumstratæ cutis, emplastrum naturæ amicum. Deterfio puris, naturæ opus est. Carnis nova generatio ex solo naturæ censu. Cicatricem, cæcto pure quis format nisi natura? Quis pulchriorem præfecit unquam? Ne igitur, ferri ope, in apostematis omnibus indiscriminatim, patentiorem viam aëri facias, nec erubescas ægri bonis rebus magis consulere, quam legi heu nimium receptæ, jam dudum antiquandæ.

I V.

LANCEOLA, instrumentum anceps, à quo vita aut mors; prudentis ideo Medici regenda consilio, periti tractanda manu Chirurgi. Tumorem omnem perpende acerbis. Situm, naturam, characterem explora apostematis, & causam; nec satis est, ætatem, sexum, temperamentum habe diligentè perspecta; nec non totius massæ sanguinæ crasim præsentem, imminenteve. Ex eâ probè cognitâ, quid agendum sit, quid non, intelliges. Tunc omnibus apostematis ferrum admove re religio erit. Faciei, collo, temporibus & mammis parce; at imprimis fave sexui, & infantili ætati aut juvenili. Sexui, venustatis gratiâ, ætati teneræ, ob succorum eucrasiam; horum succi, rariùs degeneres à suâ crasi; solâ sapiùs peccant luxuriâ; suppurationem patiuntur dulcem, simplicem, innocuam, cujus exitum natura parat sola, favente fibrarum mollietie. Exitu parato, etli pariori, sanatio est. Exitus si tardior, accelera obte gendo partem rupturæ propiorem. Obtege humidis, qualia sunt succi herbacei, aut soli aut fermento mixti aut melle, aut omnibus simul; non spernanda liliorum bulbosa radix & sæpè coctæ priùs aut inter cineres, aut in aquâ ebulliente, cum micâ fecalini panis commixtæ & applicatæ; his humescunt fibræ cutis extûs ut intûs, citiùsque putrescunt, solutioni sic promptiores evadunt. Non ab simili virtute pollent emplastra plurima aut unguenta, ut emplastrum divinum, aut diachylon verum cum gummi, emplastrum de meliloto, aliaque ejus energię quàmplurima. Deterfio quædam, si fortè, ulteriori scopo, non ex re fuerit, hordei decoctio tantilla, omne tulit fermè punctum, iteratis vicibus per fistulam injecta. Temperamento sanguineis promptior faciliorque suppuratio. Ætas provectior aut senilior, duriorem strictioremque præ se fert fibrarum texturam, undè solutu difficilior. Emollientia jam enarrata scopum per tingunt olæosis commixta & diutiùs usurpata. Hâc methodo naturæ amicâ, plerisque apostematum medelam asseres, ferrique incommoda vitabis.

V.

ERGO, inquires, nullum apostema, sectiõne curandum? Absit, nonnunquàm sectiõ salutaris, imò necessaria. At faciliùs, addes, sectiõne factâ tractaretur, sanaretur tutiùs. Utrumque negat ratio, experientia refragatur. Sectiõ, multa secum invehit mala; secantur plurima sanguinea vasa, aliàs non rumpenda; hinc succorum copiosior expansio pedissequa; hinc suppuratio abundantior futura. Grave aliud secum importat incommodum sectiõ facta apostematis; suppurantium formidanda series pressò pede sequitur; hæc fundunt, liquant plus æquo; imò, pervertunt frequentius ipsam puris laudabilis texturam naturalem; è dulci acrem, ex incipidâ acidam, aut alio quovis vitio turgidam fecit non rarò suppurantium dira libido, aut ordo perversus. In sarcosi promovendâ, errores quàmplurimi; alii, gradu præcipiti nimis, in eam ruunt, dum nimia morâ eidem invigilant alii. Nonnunquàm sarcosis fit inæqualis; fungosa hinc & flaccida; illinc firma rubraque & optimè carnea. En ubi vocantur in auxilium caustica; en lapidis infernalis triumphus; at quàm fallax eorum usus? Quàm benè tunc cum ægro ageretur si ea intûs, plus damni, quàm doloris extûs, non asserrent? Absit tamen ut interdicator sectiõ

4

in apostemate profundius sito, ubi cutis nec affici nec putrescere poterit simul cum apostemate; aut ubi metus erit ne serpat materia subtrus contenta, modò sinuosum ulcus, fistulosum modò aut cancrosum formatura. Secare licet in omni tumore apostematode maligno; in carbunculo aut anthrace, si urget presentia periculi. Seca quodcumque apostema sphacelo aut gangrænâ stipatum, ni citò urrumque detur discutere efficaci aliquo pharmaco & tuto. In omnium autem apostematum amplâ & quotidianâ multitudine quàm pauca hujusce naturæ se offerant curandâ, praxis evincit.

Ergò inter Apostemata, pauca ferro sunt aperienda.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Joannes-Ludovicus - Livinus
Bande de Lacloy, Bibliothecæ
Facultatis Præfectus.

M. Carolus Dionis.
M. Gedeon de Rabours.

M. Laurentius Ferret.

M. Joannes Midy.
M. Joannes - Jacobus Belleteste,
Chirurgiæ Professor designatus.

M. Joannes Herment, Medicus
Regis ordinarius.

M. Raymundus - Jacob Finot.
M. Petrus Burctte, antiquior
Scholæ Magister, Regis Con-
siliarius Medicus & Sub-Biblio-
thecarius, Professorum Regio-
rum Decanus, è Regiâ Inscriptio-
num & Humaniorum Litterarum
Academîâ, & Regius
Librorum Censor.

Proponebat Parisiis BARTHOLOMÆUS-TUSSANUS LE CLERC,
Rothomagensis, Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Parisiensis Baccalaureus,
A. R. S. H. 1746, à sextâ ad meridiem.